

ТАСДИҚЛАЙМАН
Сирдарё вилояти статистика
бошқармаси бошлиғи

Б.Батыров

«31» июль 2020 йил

Демография ва меҳнат статистикаси бўлими **НИЗОМИ**

I. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом Сирдарё вилояти статистика бошқармаси Демография ва меҳнат статистикаси бўлими (кейинги ўринларда – бўлим деб юритилади) мақоми, асосий вазифалари ва функциялари, ҳуқуқ ва мажбуриятлари, шунингдек, унинг фаолиятини ташкил этиш тартибини белгилайди.

2. Бўлим Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 31 июлдаги “Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика кўмитаси фаолиятини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3165-сон қарорига мувофиқ ташкил этилган ва Сирдарё вилояти статистика бошқармасининг (кейинги ўринларда бошқарма деб аталади) бўлими ҳисобланади.

3. Бўлим ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикаси Конституциясига, Ўзбекистон Республикасининг “Давлат статистикаси тўғрисида”ги қонуни ва бошқа қонунларга, Олий Мажлис қарорларига, Ўзбекистон Республикаси Президенти фармон ва қарорлари, Вазирлар Маҳкамасининг қарорларига, Сирдарё вилояти статистика бошқармаси тўғрисидаги Низомга, мазкур Низомга, шунингдек бошқа қонун ҳужжатларига амал қилади.

4. Бўлим Демография ва меҳнат статистикаси бўйича фаолиятини бошқарманинг тармоқ ва ҳудудий статистика бўлимлари билан ўзаро ҳамкорликда амалга оширади.

5. Бўлим ўз фаолиятини бошқарма бошлиғи раҳбарлигида амалга оширади.

II. Бўлимнинг асосий вазифалари

6. Демография ва меҳнат статистикаси бўлимининг асосий фаолияти қуйидаги вазифаларни ҳал этишга йўналтирилади:

- илмий асосланган, бозор иқтисодиёти асосий принципларига жавоб берадиган ягона статистика методологиясини ҳамда миллий рақамларни тузишни таъминловчи статистика стандартларига мувофиқ бўлган кўрсаткичлар тизимини жорий этиш;

- вилоятнинг иқтисодий ва ижтимоий жараёнларини ҳар томонлама характерловчи статистика ва ҳисобот кўрсаткичларнинг тезкорлигини, ишончлигини, холислигини ва изчиллигини таъминлаш;

- статистика ахборотининг қулайлигини, аниқлигини ва ошқоралигини кенгайтириш ишларини амалга ошириш;

- статистика ишларини ташкил этишнинг статистика ахборотини йиғиш, қайта ишлаш ва умумлаштириш тартибига ҳар қандай аралашини истисно қилувчи тизимини таъминлаш;

- вилоят бўйича корхона ва ташкилотларнинг молиявий аҳволи тўғрисида статистика ахборотларини йиғиш, қайта ишлаш, тўплаш, сақлаш, умумлаштириш, таҳлил қилиш ва эълон қилишни амалга ошириш;

- вилоят ҳудудлари ва тармоқларида иқтисодий ва ижтимоий ривожлантириш дастурлари, ижтимоий-иқтисодий масалалар юзасидан Олий Мажлис қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Президенти қарорлари ва фармонлари, Вазирлар Маҳкамасини қарорларини бажариш мақсадида статистика кузатувларини амалга ошириш;

- Давлат органлари ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларини, юридик шахсларни, давлат муассасаларини ва халқаро ташкилотларни ҳамда жамоатчиликни статистика ахбороти билан белгиланган тартибда таъминлаш;

- статистика органларини замонавийлаштириш ҳамда статистика ахборотини тезкорлик билан узатиш, статистика бўйича ягона ахборот тизимини янада ривожлантириш, унинг вилоятдаги бошқа ахборот тизимлари билан ўзаро мувофиқлиги ва боғлиқлигини таъминлаш;

- статистика ахборот ресурсларининг ҳавфсизлигини таъминлаш ва ахборот-ҳисоблаш тизимини рухсатсиз фойдаланишдан ҳимоя қилиш;

- статистика органлари кадрлари малакасини изчил асосда оширишни таъминлаш;

- хўжалик шартномалари асосида корхоналар ва ташкилотларга ахборот-ҳисоблаш хизматлари кўрсатишга доир статистик ва бошқа ишларни бажариш;

- ҳудудий ва иқтисодий тармоқларида юзага келадиган тенденциялар фактор ва сабабларини очувчи ҳисобот давридаги статистик таҳлил усулларини қўллаган ҳолда таҳлил материаллари, ёзувлари ва маърузаларини тайёрлаш ва уларга давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари ҳамда хўжалик бошқаруви органларига тақдим этиш;

- иқтисодий тармоқлари, ижтимоий соҳа ва ҳудудларни ривожлантириш Давлат дастурлари бажарилишининг бориши тўғрисида таҳлилий ёзувларни тайёрлаш ва уларни маъсул ижрочиларга тақдим этиш;

- иқтисодий ва ижтимоий соҳанинг долзарб масалалари бўйича прессрелиз ҳамда мақолаларни, шунингдек ҳисобот даврида республиканинг ижтимоий-иқтисодий ривожланишини характерловчи статистик маълумотларни тайёрлаш ва оммавий ахборот воситаларида эълон қилиш;

- ҳисобот даврида республика ва унинг ҳудудларини ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш кўрсаткичларини бошқарманинг расмий веб-сайтига жойлаштириш;

- статистика бошқармасининг расмий веб-сайти ва кўрсатиладиган интерактив хизматлар мазмунидан қониқиш ҳосил қилганлиги ҳусусида статистика маълумотларидан фойдаланувчилар орасида мунтазам равишда сўровлар ўтказиш;

- ишончли давлат статистик ҳисоботларни хўжалик юритувчи субъектларга тақдим этиш бўйича улар билан ҳар томонлама ҳамкорлик қилиш, статистик маълумотларни тақдим этиш соҳасида ҳуқуқбузарликлар профилактикаси ва ҳуқуқий маданиятни оширишнинг ишлайдиган механизмларини ишлаб чиқиш;

- статистик маълумотларни йиғиш, қайта ишлаш, узатиш ва тарқатишнинг замонавий ахборот коммуникация технологияларини кенг татбиқ қилиш.

7. Бўлим қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа бошқа вазифаларни ҳам амалга оширади.

III. Бўлимнинг асосий функциялари

8. Демография ва меҳнат статистикаси бўлимининг ўз зиммасига юкланган вазифаларига мувофиқ қуйидаги функцияларни бажаради:

- давлат статистика принципларига риоя этилишини таъминлайди;

- статистика ишларининг кўп йиллик ва йиллик дастурларининг бажарилишини таъминлайди;

- статистика кузатувлари дастурларининг самарали амалга оширилишини, статистика ахборотларини қайта ишлаш, тўплаш, сақлаш ва тарқатишни таъминлайди;

- давлат статистика ҳисоботи шакллари ва уларни тўлдиришга доир йўриқномаларни доимий ўрганиб боради ва белгиланган тартибда уларни такомиллаштириш юзасидан таклифлар тайёрлайди;

- белгиланган тартибда муҳим ижтимоий-иқтисодий муаммолар бўйича мониторингни ташкил қилади ва амалга оширади;

- вилоят ҳудудлари ва тармоқларида рўй бераётган ижтимоий-иқтисодий жараёнларни комплекс таҳлил қилиш учун статистика кўрсаткичларининг ахборот тизимини таъминлайди;

- вилоятда иқтисодий ислохотларнинг боришини, бозор муносабатлари ва бозор инфратузилмасининг вужудга келишини, аҳоли динамикасини, иқтисодий тармоқларининг молиявий аҳолини ва унинг шартларини, иқтисодий секторлари ва тармоқлари фаолият кўрсатиши статистика кузатувларини амалга оширади;

- вилоятдаги энг муҳим иқтисодий ва ижтимоий жараёнлар ва ҳодисаларнинг дастлабки статистик таҳлилини амалга оширади;
  - статистик фаолият, шу жумладан давлат ахборот тизимлари ва ресурсларини юритиш масалалари бўйича норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини ишлаб чиқишда белгиланган тартибда таклифлар тайёрлайди;
  - статистика кузатувлари ва расмий статистика ахборот-тушунтириш ишларини амалга оширади;
  - миллий қонун ҳужжатларига ва тавсияномаларга мувофиқ статистика маълумотларининг махфийлигини таъминлайди;
  - маълумотларни тайёрлаш методларини, тартибини ва сифатини такомиллаштириш негизида барча фойдаланувчиларга очик статистика ахборотини тарқатади ва уларни фойдаланиш учун тенг шароитлар билан таъминлайди.
9. Бўлим қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа функцияларни ҳам бажаради.

IV. Бўлимнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

10. Демография ва меҳнат статистикаси бўлими қуйидаги ҳуқуқларга эга:

- давлат ва хўжалик бошқаруви органларидан, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларидан, банклардан, бошқа юридик шахслардан (зарур ҳолларда уларнинг ваколатхоналари ва филиалларидан) давлат статистика ҳисоботларини олиш ҳамда улардан статистика мақсадларида фойдаланиш;
- юридик ва жисмоний шахслар, шу жумладан яқка тартибдаги тадбиркорлар фаолиятининг давлат статистика кузатувларини ўтказиш ва олинган маълумотлардан статистика мақсадларида фойдаланиш;
- давлат ва хўжалик бошқаруви органларидан, давлат статистика ишларини олиб бориш учун зарур бўлган маълумотларни (уларни тайёрлашнинг ҳар қандай босқичида), шунингдек уларга илова қилинадиган тушунтиришларни сўраш ва олиш;
- олинаётган давлат статистика маълумотларининг тўлиқлиги, ҳолислиги ва ишончилигини экспертизадан ўтказиш;
- давлат статистика маълумотларида қоидабузарликлар аниқланган тақдирда, уларни бартараф этиш ҳақида кўрсатмалар бериш ҳамда жамланма давлат статистика маълумотларига тегишли тузатишлар киритиш;
- юридик шахслар ва яқка тартибдаги тадбиркорларни давлат рўйхатидан ўтказишни амалга оширувчи органлардан Корхоналар ва ташкилотларнинг ягона давлат регистрини юритиш учун зарур маълумотларни олиш;
- давлат органлари, юридик шахслар, уларнинг ваколатхоналари ва филиаллари, статистика маълумотлари тақдим этувчи яқка тартибдаги тадбиркорлар томонидан бажарилиши мажбурий бўлган меъёрий ҳужжатларнинг бажарилишини белгиланган тартибда олиш;
- давлат статистика кузатувлари методологияси ва уларни ташкил этиш, шунингдек расмий статистика ахбороти билан боғлиқ масалалар бўйича ахборот-тушунтириш ишларини амалга ошириш;
- олинаётган статистика маълумотларининг тўлиқлиги, ишончилиги ва ҳолислигини экспертизадан ўтказиш;
- вилоят ҳудудидаги муассасалар ва ташкилотларда статистика маълумотларининг ишончилиги ва тўлиқлигини белгиланган тартибда текшириш. Статистик ҳисобот кўрсаткичларида бузилишлар аниқланган тақдирда уларни бартараф этиш тўғрисида кўрсатмалар бериш ва статистика маълумотларига тегишли тузатишлар киритиш;
- давлат статистика ҳисоботларини тақдим этиш тартибини бузган статистика ҳисоботини нотўлиқ ва қасдан нотўғри тақдим этган қонун бузилишига йўл қўйган шахсларни қонунчиликка мувофиқ маъмурий ва жиноий жавобгарликка тортиш юзасидан белгиланган тартибда таклифлар киритиш.

11. Бўлим ўзига тегишли вазифаларни амалга оширишда статистика соҳасида амалдаги қонунчиликда белгиланган ягона сиёсатнинг самарали амалга оширилиши учун жавоб беради.

12. Бўлим ходимлари Ўзбекистон Республикасининг «Давлат статистикаси тўғрисида»ги қонуни талабларини бузганлик учун, ёхуд мазкур қонун бузилишларига кўмаклашганлик учун қонунга мувофиқ маъмурий ва жиноий жавобгарликка тортилади.

13. Бўлимга берилган топшириқларни ўз вақтида ва сифатли бажарилиши, меҳнат интизомининг ҳолати ҳамда ўзига бириктирилган бошқа вазифаларни бажарилиши устидан масъулдир.

14. Бўлим қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши ва мажбуриятларни бажариши мумкин.

V. Бўлимнинг ташкилий ва функционал структураси

15. Демография ва меҳнат статистикаси бўлими низом ва лавозимлар йўриқномаси бошқарма бошлиғи томонидан тасдиқланади.

16. Бўлимни мазкур низом асосида бўлим бошлиғи бошқаради.

17. Бўлим бошлиғи эгаллаб турган лавозимга бошқарма бошлиғи томонидан тайинланади ва озод этилади.

18. Бўлимнинг иш режаси ва иш ҳисоботи бошқарма бошлиғи томонидан тасдиқланади.

19. Бўлим штатлари сони ва иш ҳақи миқдори вилоят статистика бошқармаси штат жадвали асосида белгиланади.

Бўлим бошлиғи

З.Эркабоев